

Lezerskonferentie 'FNV, hoe NU verder?'

De haven en Coberco

Na de groepsdiskussies volgde zaterdagmiddag het 'klein forum'. Klein, omdat er één persoon minder in zat dan vrijdagavond, dus een wat merkwaardige naam. Het forum bestond uit actieve vakbondsmensen van 'de basis', die deelnamen aan de gehele lezerskonferentie. Hun bijdrage was gebaseerd op hun beoordeling van de groepsdiskussies.

Harold Naayer (vrijgestelde Jongerenbeweging) maakt al direkt duidelijk waar hij voor staat, een brede en strijd bare vakbeweging. Een vakbeweging die zich niet alleen bezig houdt met allerlei maatschappelijke problemen (kernbewapening, racisme enzovoort), maar daar ook tegen knokt. Maatschappij-kritiek is voor hem geen randverschijnsel, maar de grondslag van de vakbeweging, die dan wel in praktijk moet worden gebracht. Later in de discussie geeft hij een frisse draai aan de vakbondswinkels uit 'FNV 2000': 'We kunnen van zo'n winkel een actiecentrum maken, dan wordt de vakbeweging herkenbaar en bruikbaar voor jongeren'.

Hans Goosen (BUG, Bouw- en Houtbond) stelt tegenover het volgens hem achterhaalde onderdeel over de uitkeringsgerechtigden in 'FNV 2000' de Bundeling van Uitkeringsgerechtigden. Achterhaald, omdat wet de nota voorstelt al in 1981 is vastgelopen. 'Ze hebben dat plan gebrek aan beter weer onder uit de la gevestigd.' De discussie 's morgens blijkt voor het BUG-initiatief nuttig geweest te zijn. Er zijn afspraken gemaakt met de vakgroep uitkeringsgerechtigden van de Voedingsbond, nadat het misverstand uit de weg is geruimd dat BUG een aparte bond van uitkeringsgerechtigden wil. 'De BUG wil eenheid en machtsvorming via bundeling, maar handhaaft het lidmaatschap van de eigen bond.' De uitwerking van Hans van een structuur, waarin voor uitkeringsgerechtigden ook een plaats wordt opgeëist in de SER, roept kritiek op uit de zaal: 'Wat verwacht je daarvan, dit is ook meedenken en leidt tot medeverantwoordelijkheid zonder zeggenschap.'

Hans Hubregtse (Industriebond FNV, Howson-Algraphy) benadrukt de rol van het bedrijvenwerk bij technologische vernieuwingen. Beïnvloeding van technologie ten gunste van de belangen van arbeid(st)ers is volgens hem alleen mogelijk bij een sterke kadergroep. Hij wijst daarbij op het gevaar van verzelfstandiging van de kadergroep ten opzichte van de leden door een toenemende kennis. 'Het is van het grootste belang dat de leden kunnen volgen wat de kadergroep doet en vooral waarom. Als je niet vanuit de ervaringen en kennis van de basis werkt, loop je het risico medeverantwoordelijk te worden voor het managementbeleid en kom je tegenover de leden te staan.'

Tom Koningh (Vervoersbond FNV, VCK amsterdamsche haven) stelt de vraag hoe het komt dat de strijd in de roterdamse haven, ondanks aktiekomitees en de algemene aanval van flexibilisering, niet verbreed wordt. Als voorbeeld noemt hij Coberco. 'Ik schaam me dood dat ik niet eens precies weet of het nou Eefde of Eelde was waar een Coberco-vestiging plat lag, maar het zegt wel iets. Coberco had bijvoorbeeld tijdens de solidariteitsbijeenkomst in de Doelen in Rotterdam veel meer naar voren moeten komen. Isoleren wij die akties, of laten we toe dat ze geïsoleerd worden door de vakbondsleiding?'

Dagmar Varkevisser

(Voedingsbond FNV, uitkeringsgerechtigd) voert een pleidooi voor het basisinkomen als antwoord op de grote werkloosheid en in relatie met drastiese arbeidstijdverkortung. Ze ziet het als een stap-voor-stap strategie, waarbij de eerste stap het moei-

lijkt is, namelijk het idee van het basisinkomen uitdragen naar FNV-bonden en gelijktijdig aantrekkelijk maken voor de ondernemers. Volgens Dagmar zal om de invoering mogelijk te maken in ieder geval ingeleverd moeten worden door de hoogbetaalden. Verder is 'heffing op de toegevoegde waarde in de produktie een zeer belangrijke financieringsbron voor het basisinkomen'. De financiering uit de lonen stuit op felle bezwaren in de zaal.

Wat mij betreft juiste bezwaren, maar ze werden weinig kameraadschappelijk geuit. Gegeven de samenstelling van het publiek waren het schoten voor open doel.

Jacqueline van der Lem (procesoperator bij Hoogovens) vertelt haar persoonlijk verhaal hoe ze van de MAVO op de bedrijfsschool van Hoogovens kwam en zich langzaam inwerkte in een mannenbedrijf. 'Er moet nog veel gedaan worden om mannenberoepen toegankelijker te maken voor vrouwen. Daarbij zullen vrouwen van jongs af aan vertrouwd moeten raken met techniek.' Volgens haar ligt hier een belangrijke taak voor de ABOP. Bij Hoogovens is het duidelijk geworden dat het gevecht voor verbetering van arbeidsomstandigheden voor vrouwen een gemeenschappelijk strijdpunt met mannen oplevert. 'Wat voor ons slecht is, is ook slecht voor mannen. Op deze manier gaan mannen ook vrouweneisen steunen. Dat is hard nodig, maar gebeurt veel te weinig.'

Kritiese terugblik

Als ik terugkijk op de discussie, houd ik een ontevreden gevoel over. De noodkreet van Tom Koningh over de verbinding tussen aktuele vormen van vakbondsstrijd is blijven hangen. Volgens mij heeft hij de kern geraakt van het probleem waarvoor strijd bare vakbondsleden staan. De noodzaak van solidariteit wordt uiteraard door iedereen onderkend, maar eigenlijk blijft het daar bij. Of het moet zijn dat we bij een eventueel vervolg van de havenakties in Rotterdam of bij andere momenten van massale

vakbondsstrijd (ambtenaren?) zelf initiatieven nemen om de verbinding met de eigen praktijk tot stand te brengen. Op z'n minst kunnen we elkaar direkt informeren door bijvoorbeeld (kantine)bijeenkomsten te organiseren, waarvoor we aktievoerende kollegaas uitnodigen. Treurig is in ieder geval dat de leiding van de verschillende bonden dit laten liggen. Mijn ontevredenheid komt ook voort uit het feit dat we in zo'n diskussie al gauw verzanden in algemene beschouwingen over bijvoorbeeld 'nationalisatie van de produktiemiddelen'. Daar ben ik ook voor, maar in zo'n bijeenkomst van Solidariteit is het niet veel meer dan preken voor eigen parochie.

Ik kan me dan ook helemaal vinden in een hartekreet uit de zaal: 'We hoeven elkaar toch niet te overtuigen dat we een totaal andere maatschappij willen?'

Ik vraag me af waarom we in onze diskussie geen spijkers met koppen kunnen slaan. Zijn we daar niet aan toe? Verwacht ik te veel? Roept een nota als 'FNV 2000' op dat er op alles en nog wat wordt ingegaan? Moeten we duidelijker aangeven wat we met de diskussie over 'FNV 2000' willen? Sommigen stelden voor een tegennota te schrijven en/of amendementen. Anderen waren van mening dat 'FNV 2000' het best genegeerd kan worden. 'Het is een ritueel van wat er al lang gebeurt. We moeten ons niet laten meeslepen en doorgaan met waar we mee bezig zijn, namelijk een strijdstrategie ontwikkelen.'

Genoeg stof tot nadenken. Dat is in ieder geval de verdienste van de lezerskonferentie. Ik hoop op reacties, die naar ik verwacht in het volgend nummer van Solidariteit geplaatst kunnen worden. Er is namelijk veel blijven liggen.

*Marijn Rümke
(AbvaKabo)*